

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Με το παρόν, καταθέτουμε τις απόψεις της **Παράταξης «Ενότητα Πολιτών – Νέα Γιάννενα»** αναφορικά με το θέμα της Δημόσιας Διαβούλευσης όπως εξαγγέλθηκε στην ιστοσελίδα: <http://www.diavouleusi.eu/diavouleyseis/pirsinela/> και βρίσκεται σε ισχύ.

Γενική εισαγωγή

Το **Πάρκο Πυρσινέλλα**, σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ιωαννίνων (Πρόταση Μελετητή, Β΄ Φάση, 2009), χαρακτηρίζεται ως «**Περιαστικό Πράσινο Υπερτοπικής Κλίμακας**». Σε αυτή την λογική, είναι κρίσιμη η αναγνώριση του υπερτοπικού χαρακτήρα του πάρκου, όπως έχει καταγραφεί στη συλλογική μνήμη των Γιαννιωτών και **δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως συνοικιακός χώρος αναψυχής**.

Η σημερινή, άναρχη εικόνα, αποτελεί προϊόν μιας ανεξέλεγκτης προσθετικής διαδικασίας, όπου η αρχική φυσική κατάσταση και η ανθρωπογενής σύνθεση του πάρκου είναι πλέον δυσδιάκριτη.

Με την παρούσα επιστολή, εκφράζεται η ανησυχία μας, τόσο ως προς τη διαδικασία της διαβούλευσης όσο ως και προς τη διαδικασία εκπόνησης του σχεδίου ανάπλασης. Στο πλαίσιο αυτής της ανησυχίας, παραθέτουμε σειρά παρατηρήσεων και προτάσεων για να βοηθήσουμε στην κατεύθυνση μιας πιο δομημένης και ξεκάθαρης κατεύθυνσης για τον τελικό σχεδιασμό της ανάπλασης.

Ενώ η ανάπλαση του Πάρκου Πυρσινέλλα θα πρέπει να αποτελέσει ένα αστικό σχέδιο μείζονος σημασίας για την πόλη και τους πολίτες των Ιωαννίνων, η υπό διαβούλευση πρόταση ανάπλασης φαίνεται να είναι ένα αμήχανο και ανεπεξέργαστο πλαίσιο σχεδιασμού.

Όπως θα αναλυθεί παρακάτω, η υπό διαβούλευση πρόταση ανάπλασης δεν πρόκειται να αποδώσει μητροπολιτικό πάρκο ή πάρκο υπερτοπικής σημασίας στην πόλη.

Αντίθετα, από την πρόταση της δημοτικής αρχής φαίνεται ότι το Πάρκο Πυρσινέλλα λαμβάνει τα χαρακτηριστικά ενός αθλητικού συγκροτήματος (πλησίον ενός υφιστάμενου, του Πανηπειρωτικού Γηπέδου) σε μίξη με μια πολιτιστική παρέμβαση με ανεπαρκή τεκμηρίωση της σκοπιμότητάς της.

Στοιχεία σχεδιασμού, τα οποία δεν προστατεύουν και δεν αναδεικνύουν τον οικολογικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό χαρακτήρα που έχει το Πάρκο.

Ολοκληρωμένος χαρακτήρας της διαβούλευσης

Κατά την δύσκολη περίοδο που περνά η κοινωνία μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού, οι πολίτες εκ των συνθηκών φαίνεται να διαμορφώνουν συνειδητά μία νέα άποψη για τους δημόσιους χώρους. Η

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ανάγκη για ποιοτικούς, πράσινους χώρους οδήγησε όλους τους πολίτες να αναζητήσουν καταφύγιο σε αυτούς. Κι ενώ αυτά συμβαίνουν με την κοινωνία η δημοτική αρχή επιλέγει να θέσει σε διαβούλευση την αξιοποίηση ενός από τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά τοπία της πόλης, εν μέσω του αποκλεισμού, μη λαμβάνοντας υπόψη πως με αυτόν τον τρόπο αποκλείει τις εκ του σύνεγγυς συναντήσεις και τον πραγματικό διάλογο.

Αξιολογούμε ότι ο χρόνος για έναν τόσο σημαντικό διάλογο δεν είναι ο κατάλληλος.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΔΕΝ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ. Γίνεται δεκτό και αγκαλιάζεται από την κοινωνία των πολιτών, όταν αντιλαμβάνονται ότι έχουν ουσιαστικό ρόλο και λόγο, μέσω της συνεργασίας, της δημιουργίας και ανταλλαγής γνώσης με τη δημοτική αρχή.

Μέσα από την προτεινόμενη διαβούλευση, καλούνται όλοι οι πολίτες να συνδιαμορφώσουν με σύνεση και ρεαλισμό, τον οδικό χάρτη για το σχεδιασμό της ανάπλασης και αξιοποίησης του Πάρκου Πυρσινέλλα, αποσκοπώντας στο να απαντήσει σε κύριες ερωτήσεις όπως «*που βρισκόμαστε; που θέλουμε να πάμε στο άμεσο μέλλον; πως θα πάμε εκεί;*».

Είμαστε όμως σίγουροι ότι δεν αποκλείονται κάποιои; Με λιγότερα από 20 σχόλια για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, θα θεωρηθεί επιτυχημένη, ολοκληρωμένη και συμμετοχική αυτή η διαδικασία; Τι γίνεται με όσους δεν έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε ηλεκτρονικά μέσα και στην πλατφόρμα διαβούλευσης;

Η ανησυχία μας λοιπόν, είναι ξεκάθαρη: ***Μήπως η πόλη είναι απύσχα από τη διαβούλευση;***

Λόγω του μεγέθους και της σημασίας του έργου, προτείνουμε τα βήματα προς μια ολοκληρωμένη διαβούλευση πρέπει να περιλαμβάνουν:

α) την χαρτογράφηση των κοινωνικών εταίρων,

β) την εξασφάλιση της συμμετοχής τους σε όλα τα στάδια σχεδιασμού του έργου και

γ) τη διαβούλευση και συνεργασία μαζί τους για την ανάπτυξη μιας ανοιχτής, δημοκρατικής και διαφανούς παρέμβασης, στην οποία οι δημότες θα διαδραμάτιζαν ενεργό ρόλο κατά τη διάρκεια όλης της πορείας.

Θα πρέπει να οργανωθούν **συναντήσεις με ομάδες πολιτών** και αρχές που εμπλέκονται στο σχεδιασμό του έργου ενώ θα πρέπει να σχεδιαστούν και **εργαστήρια πολιτών**, ώστε να μπορεί να εκφραστεί η γνώμη όλων με δημιουργικούς τρόπους. Ας παραδειγματιστούμε από άλλους, Ελληνικούς και Ευρωπαϊκούς Δήμους, οι οποίοι για τόσο σημαντικά ζητήματα κάλεσαν όλη την κοινωνία να καθίσει γύρω από ένα τραπέζι και να συνδιαμορφώσει το σχεδιασμό.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Ένα καλό παράδειγμα άρτιας συμμετοχικής διαδικασίας για την ανάπλαση ενός παρόμοιου χώρου, αποτελεί το Μητροπολιτικό Πάρκο Παύλου Μελά. Ο Δήμος Παύλου Μελά είναι εταίρος του Δήμου Ιωαννιτών στο Ευρωπαϊκό έργο CONNECTING NATURE που υλοποιείται στο πλαίσιο του HORIZON 2020, πόρους του οποίου χρησιμοποιεί και ο Δήμος Ιωαννιτών για την πρόταση ανάπλασης του Πάρκου Πυρσινέλλα. Ο Δήμος Παύλου Μελά οργάνωσε εκτεταμένες διαβουλεύσεις με πολίτες και αρχές για να ωριμάσει το σχεδιασμό της ανάπλασης του παλιού στρατοπέδου και εν συνεχεία να διεκδικήσει πόρους για την υλοποίηση του σχεδιασμού. Ο καινοτόμος συμμετοχικός σχεδιασμός για την αγορά της Κυψέλης του Δήμου Αθηναίων, το πρόγραμμα συμμετοχικού σχεδιασμού σε σχολεία της Αγίας Παρασκευής και άλλα «καλά παραδείγματα» μπορούν να μελετηθούν και να υιοθετηθούν προς μια πιο διαφανή και δημοκρατική διαδικασία.

Διαβούλευση με Ανοιχτό το Πάρκο

Κρίσιμο σε όλη αυτή τη διαδικασία είναι **«ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΑΝΟΙΧΤΟ»**. **Διάλογος με τις πόρτες κλειστές δε γίνεται.**

Για να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος σκοπός και να ενισχυθεί ο συμμετοχικός χαρακτήρας της διαδικασίας, θα πρέπει κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης, **η οποία πρέπει προφανώς να παραταθεί και να αλλάξει μορφή**, ο χώρος να ανοίξει και να καταστεί επισκέψιμος. Να οργανωθούν εκδηλώσεις, επισκέψεις μαθητών και σχολείων, να οργανωθούν καλλιτεχνικά δρώμενα και να προσελκύσει όσο το δυνατόν περισσότερο κοινό κρατώντας ταυτόχρονα τον σημαντικό και σοβαρό χαρακτήρα της διαβούλευσης ώστε να προκύψουν στο τέλος τα όποια συμπεράσματα.

Η ουσία της διαβούλευσης

Εδώ η θέση μας είναι ξεκάθαρη:

Η κοινωνία πρέπει να γνωρίζει ότι αναγκαίο προαπαιτούμενο είναι η εκπόνηση «διαχειριστικής μελέτης» για το Πάρκο Πυρσινέλλα. Μετά την έγκριση της «διαχειριστικής μελέτης» καλούνται οι πολίτες να διαβουλευτούν επί της «πρότασης ανάπλασης».

Σύμφωνα και με την προς διαβούλευση πρόταση, στο πλαίσιο ανάπλασης και διαχείρισης του πάρκου με

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

χρονικό ορίζοντα πολλών ετών (10ετίας και άνω) πρέπει, **όπως προβλέπεται και από τη νομοθεσία** (το θεσμικό πλαίσιο παρατίθεται στο τέλος της παρούσης επιστολής για να μην κουράσει τον αναγνώστη), να συνταχθεί η απαραίτητη διαχειριστική μελέτη.

Στόχος της μελέτης θα πρέπει να είναι η μέγιστη ανάδειξη και η μέγιστη λειτουργικότητα του χώρου διασφαλίζοντας ότι κάθε παρέμβαση δε θα γίνεται μεμονωμένα και σπασμωδικά (χωρίς συνέχεια και αλληλεξάρτηση με άλλες παρεμβάσεις). Αντίθετα, οποιαδήποτε σχεδιαζόμενη μελλοντική παρέμβαση θα πρέπει να έχει προβλεφθεί στη διαχειριστική μελέτη (στο βαθμό που είναι δυνατό) εξασφαλίζοντας τα ανωτέρω.

Για τους λόγους αυτούς, η εκπόνηση της διαχειριστικής μελέτης **ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ**, ώστε να αποφευχθούν προβλήματα στο μέλλον που σχετίζονται με το αποτέλεσμα των επεμβάσεων, την αδειοδότηση του και συγχρόνως να εξασφαλιστούν:

- Η αειφόρος διαχείριση του πάρκου
- Η μακροχρόνια διατήρηση και ανάδειξη
- Η προστασία του και η εξασφάλιση της ασφάλειας για τους επισκέπτες του.
- Η εξασφάλιση της λειτουργικότητας με βιώσιμα κόστη,

Λοιπές επιπρόσθετες επεμβάσεις που θα προταθούν στα πλαίσια της γενικότερης διαχείρισης, προστασίας και ανάδειξης του πάρκου, δεν μπορούν να μελετηθούν ή ακόμα και να εκτελεστούν αν δεν προβλέπονται σε εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη.

Επαναπροσδιορισμός των ορίων της περιοχής μελέτης

Τα όρια της περιοχής μελέτης είναι λάθος.

Το υπό διαβούλευση κείμενο ενώ αναφέρεται στην ανάπτυξη του Πάρκου Πυρσινέλλα, αντιμετωπίζει το Πάρκο τμηματικά, χωρίς να λαμβάνει υπόψη το σύνολο της έκτασής του. Προτείνει λοιπόν παρεμβάσεις στο δυτικό τμήμα του Πάρκου Πυρσινέλλα, αγνοώντας το σύνολο του χώρου.

Ειδικότερα αναφέρεται πως το Πάρκο Πυρσινέλλα έχει συνολική έκταση περίπου ίση με 270 στρέμματα. Αποτελείται από 2 τμήματα, όπως παρουσιάζονται και στην παρακάτω εικόνα:

- **Τμήμα Α** εμβαδού περίπου ίσο με 193.968 τετραγωνικά μέτρα (πράσινο χρώμα). Πρόκειται για το τεμάχιο με το οποίο ασχολείται η υπό διαβούλευση πρόταση.
- **Τμήμα Β** εμβαδού περίπου ίσο με 80.468 τετραγωνικά μέτρα (κίτρινο χρώμα). Δεν γίνεται καμία αναφορά στην υπό διαβούλευση πρόταση.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Με δεδομένο αυτό, προτείνουμε την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του πάρκου ως συνόλου, δηλαδή μελέτη και των δυο τμημάτων εκατέρωθεν της Εθνικής και προς αυτή την κατεύθυνση θα κατατεθεί και πρόταση παρακάτω. Κάθε άλλη, αποσπασματική προσέγγιση, θα έχει αρνητικές συνέπειες για τη βιωσιμότητα του πάρκου.

Πρόσβαση και κινητικότητα

Τι νόημα έχει να δημιουργήσεις έναν «εσωτερικό ποδηλατόδρομο» ή ένα «skate park» αν φτάνεις σε αυτό μόνο με αυτοκίνητο;

Ακόμη ένα τεκμήριο της αποσπασματικής, τοπογραφικής προσέγγισης της ανάπλασης του Πάρκου Πυρσινέλλα αποτελεί η απόλυτη έλλειψη αναφοράς σε ζητήματα συνδεσιμότητας και βιώσιμης κινητικότητας, δηλαδή η οργανική σχέση του πάρκου με τον αστικό ιστό.

Σε μια ολοκληρωμένη πρόταση ανάπλασης, το ζήτημα της ήπιας και βιώσιμης συνδεσιμότητας θα πρέπει να είναι πολύ ψηλά στις αρχές του σχεδιασμού. Από το Δήμο Ιωαννιτών και την Περιφέρεια Ηπείρου έχουν μελετηθεί και έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση για έργα ποδηλατόδρομων που θα αλλάξουν τη

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

φυσιογνωμία της πόλης:

- Ποδηλατόδρομος παραλίμνιου μετώπου (έργο πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου για τη σύνδεση της πλατείας Μαβίλη με το Πέραμα)
- Ποδηλατόδρομος από τον κόμβο του Πανηπειρωτικού σταδίου έως τον κόμβο της Βογιάνου (έργο Ολοκλήρωση μεγάλου δακτυλίου πόλης Ιωαννίνων)
- Ποδηλατόδρομος οδού Νιάρχου (έργο αναβάθμισης του άξονα Στ. Νιάρχου)

Σε περίπτωση που ο σχεδιασμός ανάπλασης δεν προβλέπει-προτείνει τον τρόπο σύνδεσης με τους ήδη μελετημένους ποδηλατόδρομους, η πρόταση για εσωτερικό ποδηλατόδρομο αυτόματα θα πρέπει να αναθεωρηθεί, αφού δεν θα αξιοποιηθεί από τους πολίτες των Ιωαννίνων.

Πέραν όμως των μελετημένων, τεχνικών έργων που παρουσιάστηκαν, οφείλει τόσο η διαχειριστική μελέτη όσο και κάθε απόπειρα προγραμματικού σχεδιασμού να λάβει υπόψη την εγγύτητα του Πάρκου με τη Λίμνη Παμβώτιδα, το σημαντικότερο φυσικό τοπόσημο και οικοσύστημα της πόλης (βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη του 1,5 χιλιόμετρου). Συνεπώς, θα πρέπει να μελετηθεί και να προβλεφθεί η ήπια και άμεση διασύνδεση του Πάρκου με τη Λίμνη, στοιχείο για το οποίο δεν γίνεται καν αναφορά στην πρόταση ανάπλασης της δημοτικής αρχής.

Στον αντίποδα, η πρόβλεψη πρόσβασης στο Πάρκο με ιδιωτικά οχήματα, όπως φαίνεται να προωθείται στην υπό διαβούλευση πρόταση, θα δημιουργήσει σειρά άλλων προβλημάτων που περιλαμβάνουν το περιβαλλοντικό ζήτημα, το ζήτημα της επιβάρυνσης του οδικού δικτύου και τέλος το πρόβλημα στάθμευσης στον χώρο του Πάρκου.

Το ζήτημα της στάθμευσης πέριξ του Πάρκου Πυρσινέλλα είναι ακόμη ένα ζήτημα το οποίο αγνοείται πλήρως, ενώ δεν λαμβάνονται υπόψη οι σημερινές χρήσεις εντός του χώρου (κυρίως αναψυχής αθλητικές), οι χρήσεις πέριξ αυτού (επαγγελματικές και οικιστικές) καθώς και η μελλοντική φέρουσα ικανότητα του συνόλου βασισμένη στις προτεινόμενες χρήσεις.

Εκτίμηση φέρουσας ικανότητας

Η έλλειψη εκτίμησης της φέρουσας ικανότητας του Πάρκου στην υπό διαβούλευση πρόταση ανάπλασης, δημιουργεί αφενός ασάφεια ως προς τη χρήση του χώρου και αφετέρου ως προς το οικολογικό και κοινωνικό ρίσκο που θα επιφέρουν αποσπασματικά οι προτεινόμενες χρήσεις και αθροιστικά ως προς τις συνέργειές τους.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Η φέρουσα ικανότητα θέτει και προσδιορίζει όρια στη χρήση των πόρων. Όρια τα οποία στην πράξη εντάσσονται και αποτελούν ένα εργαλείο σε συγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης ή πολιτικές για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ ανάπτυξης και προστασίας του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Το πάρκο Πυρσινέλλα αποτελεί το μεγαλύτερο υπαίθριο χώρο πρασίνου στον πολεοδομικό ιστό της πόλης. Υπολογίζεται ότι θα δέχεται καθημερινά δεκάδες επισκέπτες. Ωστόσο, τα **πάρκα υπαίθριας αναψυχής** έχουν προτεινόμενη **φέρουσα ικανότητα 80-200 άτομα/ha** (πίνακας σε παράρτημα*). Κατά αυτόν τον τρόπο, θα πρέπει οι προτεινόμενες χρήσεις να λάβουν υπόψη τα παραπάνω και να φροντίσουν για τους επισκέψιμους χώρους του πάρκου να μην ξεπερνάται η πυκνότητα των 80-200 ατόμων ανά 10 στρέμματα (εκτάριο). Σε άλλη περίπτωση, μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται ώστε να μην θιγεί η οικολογική ακεραιότητα του χώρου

**Οι υπολογισμοί βρίσκονται σε παράρτημα της παρούσης, ώστε να μην κουράσουν τον αναγνώστη*

Χωροθέτηση αθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών

Η πόλη δεν χρειάζεται ακόμη ένα αθλητικό κέντρο σε απόσταση μόλις 1,5 χιλιομέτρων από το Πανηπειρωτικό στάδιο.

Πριν το 2000, είχε κατατεθεί πρόταση προς χρηματοδότηση για την χωροθέτηση αθλητικών εγκαταστάσεων και πισίνας ολυμπιακών διαστάσεων στον χώρο του Πάρκου Πυρσινέλλα. Σήμερα, 20 χρόνια μετά, η συζήτηση επανέρχεται σε αθλητικούς χώρους αποδεικνύοντας την παρωχημένη προσέγγιση του σχεδιασμού.

Η υπό διαβούλευση πρόταση δίνει σημαίνουσα βαρύτητα στην χωροθέτηση νέων αθλητικών εγκαταστάσεων με μια ιδιαίτερα απλουστευμένη προσέγγιση, χωρίς να λαμβάνει υπόψη της κανέναν από τους παρακάτω παράγοντες που απαιτούνται για τη λειτουργία τους:

- Ειδικός και ενισχυμένος φωτισμός που δύναται να προκαλέσει φαινόμενα «φωτορύπανσης» με οικολογικές συνέπειες:
 - a) Στην πανίδα της περιοχής (αποπροσανατολισμός ζώων και πτηνών, αρνητικές επιπτώσεις σε συμπεριφορά και φυσιολογία νυχτόβιων ζώων, προβλήματα φωλεοποίησης σε είδη πουλιών που φτιάχνουν τις φωλιές τους εντός του πάρκου κ.τλ.). Στο σημείο αυτό, ο σχεδιασμός πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη του την θέση του Πάρκου εντός περιοχής

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

NATURA 2000, Ζώνης Ειδικής Προστασίας της Οрниθοπανίδας και όχι να αρκείται σε απλή αναφορά σε αυτή) καθώς και

b) Στην χλωρίδα της περιοχής (επίδραση σε φυτά που ανθίζουν τη νύχτα).

- Φαινόμενα ενεργειακής σπατάλης, αφού πουθενά δε γίνεται αναφορά σε χρήση ΑΠΕ (έστω και ως αρχή σχεδιασμού).
- Προβλήματα στο γειτονικό οικιστικό σύνολο από το φαινόμενο του «διαρκώς φωτεινού τοπίου».
- Η χρήση του πάρκου ως χώρου αθλητισμού και ειδικότερα ομαδικών αθλημάτων θα δημιουργήσει αυξημένα φαινόμενα ηχορύπανσης, προκαλώντας σημαντικές οχλήσεις σε έναν χώρο που δεν προορίζεται για αυτή την χρήση.
- Αυξημένη χρήση νερού αθροιστικά με τις άλλες χρήσεις του χώρου, χωρίς να εξετάζεται η επάρκεια των υδρευτικών υποδομών του Πάρκου αλλά και η ανθεκτικότητα των υποδομών του γειτονικού οικιστικού συνόλου. Η χρήση νερού για πότισμα γηπέδων ποδοσφαίρου με φυσικό χορτάρι, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες, δύναται να προκαλέσει σημαντικά ζητήματα τροφοδότησης νερού στις κατοικίες της περιοχής.
- Αυξημένα ωράρια χρήσης, για τα οποία δεν προβλέπεται σε κανένα σημείο τα κόστη φύλαξης και συντήρησης. Εδώ τίθεται το κρίσιμο ερώτημα του καθεστώτος λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων.
- Χώρους στάθμευσης για τους αθλούμενους.

Τέλος, κρίσιμο είναι να σημειωθεί πως η δημιουργία αθλητικών χώρων που απαιτούν σημαντικούς πόρους για τη λειτουργία τους (ανθρώπινους για φύλαξη και συντήρηση καθώς και αυξημένες ποσότητες νερού και ενέργειας), **προκαταλαμβάνουν τη συζήτηση καθώς και την παρούσα διαβούλευση** ως προς την εκμετάλλευσή τους από ιδιώτες και τη δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών σε υφιστάμενες ιδιωτικές εγκαταστάσεις.

Τι προτείνουμε

Το πάρκο που οραματιζόμαστε είναι ένας **πνεύμονας πρασίνου** που θα απευθύνεται στο σύνολο της πόλης, όλες τις εποχές του χρόνου σε καθημερινή βάση. **Κυρίαρχη παράμετρος σε οποιαδήποτε ανάπλαση αστικού πάρκου είναι ο άνθρωπος** και το πάρκο Πυρσινέλλα προσφέρει τις ιδανικές συνθήκες

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

για έναν **ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό, που θα απευθύνεται σε όλους:** παιδιά, εφήβους, ενήλικες, ηλικιωμένους και ΑΜΕΑ.

Επιγραμματικά, και στο πλαίσιο δημιουργικής συνεισφοράς στην πρώιμη αυτή διαβούλευση αναφέρουμε τους κύριους άξονες που θα έπρεπε να ληφθούν υπ' όψιν στην εκπόνηση ενός σωστού masterplan.

Συμβολισμός

Το πάρκο Πυρσινέλλα αποτελεί λόγω θέσης την “υποδοχή” των επισκεπτών της πόλης από Ιόνια και Εγνατία οδό, οπότε απαιτείται ειδική βαρύτητα στη μελέτη του, ως εισόδου των Ιωαννίνων.

Τα όρια

Πρόβλεψη σε επίπεδο σχεδιασμού για μελλοντική σύνδεση με το στρατόπεδο Βελισσαρίου το οποίο μπορεί να αποτελέσει και μοχλό πίεσης για τη διεκδίκηση της κυριότητάς του από το Δήμο.

Μέγεθος και θέση του πάρκου

Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του πάρκου ως συνόλου, δηλαδή μελέτη και των δυο τμημάτων εκατέρωθεν της Εθνικής οδού τόσο στη φάση της Διαχειριστικής Μελέτης που πρέπει να προηγείται κάθε σχεδιασμού, όσο και στη οριστική πρόταση ανάπλασης.

Χαρακτήρας πάρκου

Αναγνώριση του υπερτοπικού χαρακτήρα του πάρκου, όπως έχει καταγραφεί στη συλλογική μνήμη των Γιαννιωτών και όχι αντιμετώπισή του ως συνοικιακού χώρου αναψυχής.

Πρόσβαση

Έμφαση στην προσβασιμότητα σε δυο κατευθύνσεις: Σύνδεση με τον αστικό ιστό με δίκτυο ποδηλατοδρόμων και δημιουργία κατάλληλου και ασφαλούς χώρους στάθμευσης (η ανάπλαση αυξάνει την επισκεψιμότητα και τις ανάγκες). Θα πρέπει να γίνει μια ενιαία προσέγγιση σχεδιασμού ανάπλασης και συγκοινωνιακής προσέγγισης με έμφαση στην ενίσχυση της προσβασιμότητας και προσπελασιμότητας των περιοχών ανάπλασης χωρίς αποκλεισμούς, τόνωση των δημόσιων συγκοινωνιών και των ήπιων μορφών μετακίνησης ενώ ταυτόχρονα θα επεξεργάζεται ολοκληρωμένη πολιτική στάθμευσης που θα συμβάλλει στην αποτροπή χρήσης του ΙΧ και την απελευθέρωση του δημόσιου χώρου.

Αθλητισμός

Η χωροθέτηση και το μέγεθος όποιων αθλητικών και γενικότερα μόνιμων εγκαταστάσεων απαιτούν ιδιαίτερο χειρισμό, καθώς δεν πρόκειται για μια τυχαία δημοτική έκταση (ακάλυπτο οικόπεδο), αλλά για ένα οικοσύστημα που απαιτήθηκαν δεκαετίες να αναπτυχθεί.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Δεδομένης της αθλητικής δραστηριότητας που ήδη αναπτύσσεται στο Πάρκο, πρότασή μας είναι να αναθεωρηθούν οι υφιστάμενες προτάσεις και να σχεδιαστούν ηπιότερες παρεμβάσεις με έμφαση στον σχεδιασμό αθλητικών δραστηριοτήτων και όχι εγκαταστάσεων, οι οποίες θα ελαχιστοποιούν την όχληση και θα απαιτούν λιγότερους πόρους για τη συντήρηση και λειτουργία.

Εναλλακτικός αθλητισμός

Η διεθνής εμπειρία έχει ήδη καταστήσει σαφές ότι εναλλακτικές μορφές αθλητισμού (αναρρίχηση, canyoning, δραστηριότητες ανώμαλου δρόμου κλπ) μπορούν να φιλοξενηθούν μέσα σε αυτού του είδους τα πάρκα, με μηδενική επιβάρυνση στο φυσικό περιβάλλον και υψηλή ελκυστικότητα για εφήβους και νέους. Επίσης η πρόβλεψη για χώρο περιπάτου ζώων είναι απαραίτητη, με προδιαγραφές που ισχύουν σε επιτυχημένα παραδείγματα Ευρωπαϊκών πόλεων.

Βλάστηση

Είναι σε όλους γνωστό ότι ελάχιστα σημεία στην πόλη μας και περιμετρικά αυτής, διαθέτουν σε τέτοια έκταση αυτού του είδους την ψηλή βλάστηση που προσφέρει σκίαση, οξυγόνο, φυσικούς ήχους και εικόνες. Πρόκειται για ένα πολύτιμο δημόσιο αγαθό και όχι για ένα συνοικιακό αστικό πάρκο. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να επιδειχθεί αυξημένη ευαισθησία ως προς την επικινδυνότητα αλλοίωσης του χαρακτήρα του Πάρκου.

Παιδιά

Εκτός από την τυπική παιδική χαρά που θα πρέπει να προβλεφθεί μεγαλύτερη, θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι δεν έχει ληφθεί υπόψη το γεγονός πως έχει διασφαλιστεί η χρηματοδότηση για την υλοποίηση παιδικής χαράς με προδιαγραφές ΑΜΕΑ, μέσω του προγράμματος ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II.

Τέλος, κρίνεται απαραίτητο ο συνολικός σχεδιασμός να εκσυγχρονιστεί με παραμέτρους που θα προβλέπουν σημεία ενδιαφέροντος για τα παιδιά σε όλη την έκταση του πάρκου.

Πάρκο Ευεξίας

Το μικρό τμήμα του Πάρκου Πυρσινέλλα που γειτνιάζει με τον Ζωγράφειο Οίκο Ευγηρίας μπορεί να αποτελέσει τη βάση για τη δημιουργία ενός Πάρκου Ευεξίας (Θεραπευτικού Πάρκου), το οποίο θα περιλαμβάνει θεματικούς κήπους (ενδεικτικά αναφέρονται χρήσεις βοτανικού κήπου, κήπου Ευεργετών, κήπου Αισθήσεων καθώς και χώρος για κηπουρική ΑμεΑ). Ο σχεδιασμός του χώρου μπορεί να υποστηρίξει τον περισπασμό (απόσπαση της προσοχής από τους στρεσογόνους παράγοντες) την άσκηση και την κοινωνική υποστήριξη.

Σε όλη την έκταση του κήπου μπορούν να υπάρχουν ενσωματωμένες λειτουργίες άσκησης με στόχο την επίτευξη μιας καινοτόμας, διαγενεακής αλληλεπίδρασης.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Το κεντρικό κτίριο

Σημείο αναφοράς στο πάρκο Πυρσινέλλα αποτελούσε πάντα το κεντρικό κτίριο, η χρήση του όμως είναι αυτή που θα το μετατρέψει σε πόλο έλξης και θα συντελέσει αποτελεσματικά στη βιωσιμότητα όλης της ανάπλασης. Πρότασή μας είναι να στεγαστεί εκεί ένας πολιτιστικός χώρος ψηφιακών δράσεων περιβαλλοντικού περιεχομένου και διαδραστικού χαρακτήρα, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και άλλους φορείς πολιτισμού, έρευνας και τεχνολογίας. Πρόκειται για ένα χώρο επισκέψιμο από σχολεία της πόλης αλλά και όλης της Ελλάδας που θα προσελκύει επισκέπτες όλες τις μέρες της εβδομάδας και θα μπορεί να φιλοξενεί δράσεις ασχέτως καιρικών συνθηκών. Στα πρότυπα διεθνών αντίστοιχων χώρων και υποστηρίζοντας την οικονομική βιωσιμότητα του εγχειρήματος, θα μπορούσε να περιλαμβάνει και πωλητήριο σχετικών με το θέμα ειδών, καθώς και αναψυκτήριο τύπου μουσείου.

Στόχος της πολιτιστικής υποδομής και του ευρύτερου συνόλου θα είναι να μετατραπεί το Πάρκο Πυρσινέλλα σε «προορισμό» με έμφαση στις «εκπαιδευτικές εκδρομές». Τα οφέλη από τη δημιουργία ενός «πόλου έλξης» με χώρους αναψυχής και πολιτισμού θα είναι πολλαπλά για την πόλη δημιουργώντας θετικό οικονομικό, πολιτισμικό και κοινωνικό πρόσημο.

Αναψυκτήρια

Στα πλαίσια ενός σύγχρονου και περιβαλλοντικά ευαίσθητου σχεδιασμού, θα μπορούσαν να χωροθετηθούν σε στρατηγικά σημεία μικρής κλίμακας και χαμηλής όχλησης αναψυκτήρια, αντί ενός μεγάλου και δύσκολα διαχειρίσιμου κεντρικού. Όπως σε αντίστοιχα πάρκα διεθνώς, όπου διέπονται από αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας και στόχο την εξυπηρέτηση περιπατητών, χωρίς να αλλοιώνουν τον φυσικό χαρακτήρα του πάρκου. Η λογική του σχεδιασμού έγκειται στην αρχή της «αποκέντρωσης της όχλησης», κρίσιμου σημείου για την μακρόχρονη οικολογική ισορροπία του Πάρκου.

Ο σχεδιασμός

Με απαραίτητη προϋπόθεση την ύπαρξη εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης (όπως απαιτείται νομοθετικά) το επόμενο βήμα για εμβληματικά έργα αυτού του μεγέθους είναι η προκήρυξη **αρχιτεκτονικού διαγωνισμού** για να εξασφαλιστεί το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Σύμφωνα άλλωστε με τη σχετική νομοθεσία (αρ. πρωτ. οικ. 26804 / 16-6-2011 απόφασης Υ.Π.Ε.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 1427 Β'/2011), όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 22186 / 04-05-2012 Υ.Π.Ε.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 1494 Β'/2012) και ισχύει):

«Οι διαγωνισμοί μελετών προκηρύσσονται υποχρεωτικά για μελέτες ή για σχέδια ιδεών κάθε αξιόλογου τεχνικού έργου... Η υποχρέωση τουλάχιστον για τα σχέδια ιδεών υφίσταται και στις περιπτώσεις που

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

πρόθεση της διοργανώτριας αρχής είναι η σύνταξη της μελέτης από την ίδια»

«Αξιόλογο τεχνικό έργο θεωρείται κάθε έργο που έχει ευρύτερη κοινωνική, αρχιτεκτονική, πολεοδομική, συμβολική και περιβαλλοντική σημασία και η λειτουργία του, ο όγκος, η θέση ή άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του έχουν επίδραση στο ευρύτερο δομημένο ή φυσικό περιβάλλον...»

Δεν αμφισβητούμε τα προσόντα των άξιων τεχνικών υπαλλήλων του Δήμου που εμπλέκονται στη έως σήμερα διαδικασία. Οφείλουμε όμως να επισημάνουμε ότι τα παραγόμενα από τους Αρχιτεκτονικούς Διαγωνισμούς έργα λειτουργούν ως τοπόσημα, προάγουν τον αρχιτεκτονικό διάλογο και εξασφαλίζοντας μια ιδιαίτερη ποιότητα σχετικά με το παραγόμενο αρχιτεκτονικό έργο, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. **Άλλωστε**, η επιλογή της δικής μας Διοίκησης για την προκήρυξη Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών σε αντίστοιχης κλίμακας έργα βρήκε σύμφωνο το σύνολο του τεχνικού προσωπικού των αρμοδίων υπηρεσιών του Δήμου.

Επιπροσθέτως, για τον ορθό σχεδιασμό και λειτουργία του χώρου κρίνεται αναγκαία η εκπόνηση ενός αρχικού (draft) **«Κανονισμού Λειτουργίας»** του Πάρκου, ο οποίος θα πρέπει να τεθεί σε διαβούλευση ταυτόχρονα με τη διαχειριστική μελέτη και πριν τον προγραμματικό σχεδιασμό παρεμβάσεων (master plan).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Για την πόλη των Ιωαννίνων, το Γιαννιώτικο Σαλόνι αποτελεί ένα υπερτοπικό σύνολο, η σημασία του οποίου υπερβαίνει τα στενά όρια μελέτης του. Αντίθετα, αποτελεί αστικό πάρκο και συμπλήρωμα του αστικού ιστού. Πρόκειται για χώρο **«ιστορικής κληρονομιάς και μνήμης»** και ο σχεδιασμός της ανάπλασης οφείλει να γίνεται με **«αίσθημα ευθύνης»** για την ιστορία και το μέλλον της πόλης.

Η Παράταξη **«Ενότητα Πολιτών – Νέα Γιάννενα»** αντιλαμβανόμενη το σημαντικό αυτό φορτίο ευθύνης και έχοντας διαδραματίσει σημαίνοντα ρόλο στην επιστροφή του Πάρκου Πυρσινέλλα στην πόλη και τον Δήμο λέει **ΝΑΙ** στην προετοιμασία μιας ολοκληρωμένης πρότασης ανάπλασης.

Εκφράζει όμως τον έντονο προβληματισμό της στην αρχική αντιμετώπιση ενός τόσο σημαντικού αισθητικού και περιβαλλοντικού τοπόσημου της πόλης (του σημαντικότερου) με την **απλουστευμένη**

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

κατάτμηση σε επιφάνειες με εμφανή την απουσία ΟΡΑΜΑΤΟΣ για το χαρακτήρα του Πάρκου.

Η κατάτμηση αυτή δημιουργεί ασύνδετες μεταξύ τους χρήσεις (πως τα γήπεδα ποδοσφαίρου θα συνδυαστούν με τον χώρο πολιτισμού;), ο σχεδιασμός των οποίων θυμίζει τοπογραφική άσκηση χωρίς να έχουν καθοριστεί εκ των προτέρων οι αρχές του σχεδιασμού. Λαμβάνοντας όλα τα παραπάνω υπόψη, επιμένουμε πως:

- Η διαβούλευση πρέπει να γίνει δεδομένης της εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης του Πάρκου. Χωρίς αυτήν, κάθε συζήτηση αποτελεί μια διαδικασία εντυπώσεων.
- Ο διάλογος πρέπει να συνεχιστεί με ανοιχτό το πάρκο και να ακουστούν όλες οι φωνές χωρίς αποκλεισμούς.
- Χωρικά, θα πρέπει να μελετηθεί το σύνολο του Πάρκου (2 χώροι συνολικής επιφάνειας περίπου 270 στρεμμάτων), ως συνέχεια της πόλης υπολογίζοντας τη μελλοντική σύνδεση με το στρατόπεδο Βελισσαρίου.
- Θα πρέπει να επιλεγεί η διαδικασία του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, η οποία εξασφαλίζει το βέλτιστο αποτέλεσμα.
- Το Πάρκο Πυρσινέλλα δεν πρέπει να μετατραπεί σε αθλητική εγκατάσταση. Αποτελεί χώρο ήπιας αναψυχής με υψηλή οικολογική σημασία για μία πόλη που συνεχώς επεκτείνεται και μεγαλώνει.
- Το Πάρκο Πυρσινέλλα μπορεί να αποτελέσει τον «προορισμό» που λείπει από την πόλη και η επιτυχημένη ανάπτυξη και επαναχρησιμοποίηση του κεντρικού κτιρίου σε συνδυασμό με το οικολογικό σύνολο έχει την προοπτική, μέσα από την πρότασή μας να δημιουργήσει έναν υπερτοπικό πόλο έλξης με θετικά οφέλη για την τοπική κοινωνία και οικονομία.

Επειδή πιστεύουμε ότι η διαβούλευση δεν είναι απλώς μια διαπραγμάτευση ή συμβιβασμός, καθώς δεν έχει κύριο μέλημα να γεφυρώσει μια διαφορά, αλλά να διαμορφώσει κάτι νέο και χρήσιμο, προτρέπουμε τη δημοτική αρχή να λειτουργήσει με γνώμονα τον πραγματικά αναγκαίο χρόνο που απαιτείται για έναν πλήρη, ουσιαστικό και δημιουργικό διάλογο. Οφείλουμε να αποφασίσουμε έχοντας ως βασικό κριτήριο σχεδιασμού το ορθό αποτέλεσμα και όχι το χρονικό (αποτέλεσμα).

Κάντε το σωστά και εμείς είμαστε εδώ να το στηρίξουμε.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΦΕΡΟΥΣΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα σταθερότυπα γενικότερης αποδοχής με βάση διεθνή βιβλιογραφικά δεδομένα σχετικά με τη «χωρητικότητα-φέρουσα ικανότητα» των φυσικών περιοχών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΠΡΟΤΥΠΑ	ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές (Εθνικοί Δρυμοί, Δασικά πάρκα, αισθητικά δάση, υγρά τοπία) <ul style="list-style-type: none"> • Υψηλής προστασίας / Άγριας φύσης (wildlife areas) • Υπόλοιπες περιοχές 	2.5-3 άτομα/ha (10 στρ.) 10-15 άτομα / ha	1 1
Υπαίθριοι χώροι Αναψυχής <ul style="list-style-type: none"> • Αστικά / Περιαστικά πάρκα • Πάρκα/χώρος υπαίθριας αναψυχής (με υποδομές/υπηρεσίες για σπορ) • Υπαίθριοι χώροι κατασκηνώσεων (campsites) και Pick nick (υπαίθρια γεύματα) Διαφοροποιούνται σημαντικά ανάλογα με το περιβάλλον: <ul style="list-style-type: none"> ○ Συνήθη camping (π.χ. Γαλλία) ○ Ειδικά camping (π.χ. ΗΠΑ - ζώνες φυσικής έλξης) ○ Χώροι Pick nick 	10-70 άτομα / ha 80-200 άτομα / ha 300 άτομα / ha 2,5 άτομα / ha 60-200 άτομα / ha	1 1 1 1 1
Ορεινές περιοχές / τουριστικών διαδρομών - δραστηριοτήτων <ul style="list-style-type: none"> • Χιονοδρομικά κέντρα • Μονοπάτια περιήγησης trails / διαδρομές στη φύση: <ul style="list-style-type: none"> ○ Πεζοπορικές διαδρομές ○ Διαδρομές ιππασίας 	100 σκιέρ / ha διαδρομής πίστας (trail) 40 άτομα / χλμ. 25-80 άτομα / χλμ.	2-3 - -

Πηγές υπολογισμών:

- *WTO (1983) Workshop on Environment Aspects of Tourism, Madrid / Spain.*
- *WTO (1983) Risks of Saturation of Tourist Carrying Capacity Overload in Holiday Destinations. Madrid/ Spain.*
- *Ryan, C. (1991) Recreational Tourism. A social Science perspectial Routledge, London / New York*

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΠΥΡΣΙΝΕΛΛΑ

Αναφορικά με τα προβλεπόμενα έργα και δραστηριότητες, τον σχεδιασμό και τη διαδικασία υλοποίησης αυτών σε Πάρκα – Άλση όπως είναι το αντικείμενο της παρούσας, αυτά **υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας** και ειδικότερα στον **N.998 / 1979** όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν. 4280/2014:

Άρθρο 58: Πάρκα και άλση

1. α. Υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων, στα άρθρα 48 παράγραφος 1 και 59 του παρόντος, καθώς και στο άρθρο 21 του νόμου 4269/2014 (ΦΕΚ 142/Α/2014), δεν επιτρέπεται η μεταβολή του κύριου προορισμού και η αναίρεση της λειτουργίας των πάρκων ή αλσών ως και των δασών της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 69 του νομοθετικού διατάγματος [N] 86/1969 όπως ισχύει.

β. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει επίσης για κοινόχρηστους χώρους πρασίνου, που περιβάλλονται από τον οικιστικό ιστό χωρίς να έχουν ενταχθεί σε σχέδιο πόλης, φέρουν δασική βλάστηση, φυσικώς ή τεχνητώς δημιουργηθείσα και λειτουργούν εκ των πραγμάτων ως πάρκα και άλση.

γ. Στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εγκρίνονται οι μελέτες διαχείρισης των πάρκων και αλσών. Της έγκρισης αυτής προηγείται θετική γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού όπου αυτή απαιτείται για λόγους προστασίας των αρχαιοτήτων ή κηρυγμένων μνημείων δυνάμει των διατάξεων του νόμου 3208/2003.

3. Η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα (νομοθετικό διάταγμα [N] 86/1969), η οποία προστέθηκε στο άρθρο αυτό με την παράγραφο 8 του άρθρου 4 του νόμου 3208/2003, ισχύει αναλόγως και για τα πάρκα και άλση, νοουμένου, αντί του αναφερομένου στην ως άνω διάταξη Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

4. Υφιστάμενα κτίρια και υποδομές εντός πάρκων και αλσών χωρίς έγκριση εξαιρούνται της κατεδάφισης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της ως άνω διάταξης της παραγράφου 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα και της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή υπουργικής απόφασης και, εφόσον οι οικείοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης εξασφαλίσουν εντός 3 ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία εγκρίσεις.

5. Κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές που πραγματοποιήθηκαν από το Δημόσιο και τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού εντός πάρκων και αλσών κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας εξαιρούνται της κατεδάφισης.

6. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν για την προστασία των εκτάσεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου ανακαλούνται.

7. Αποφάσεις κήρυξης εκτάσεων ως δασωτέων ή αναδασωτέων που αφορούν πάρκα και άλση αίρονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατόπιν σχετικής εισήγησης της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας μετά τη δημιουργία ή αναδημιουργία της δασικής βλάστησης.

8. Έργα απαραίτητα για τη λειτουργία των δασών της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 69 του νομοθετικού διατάγματος [N] 86/1969 όπως ισχύει, των πάρκων και αλσών που συντηρούν και εμπλουτίζουν τη βλάστηση, βελτιώνουν την αισθητική του τοπίου, εξασφαλίζουν την άνετη, ασφαλή κίνηση και εξυπηρέτηση των επισκεπτών και διευκολύνουν τη σωματική άσκηση, την αναψυχή και την πνευματική ανάταση του ανθρώπου δεν συνιστούν μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης των εν λόγω δασών, πάρκων και αλσών. Ο τυχόν αναδασωτέος χαρακτήρας τους δεν εμποδίζει την ανάπτυξη των έργων αυτών.

Άρθρο 59 : Επιτρεπτές επεμβάσεις στα πάρκα και άλση

1. Σε πάρκα ή άλση και γενικότερα σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου δύναται με έγκριση της δασικής αρχής και κατόπιν εγκεκριμένων μελετών να κατασκευάζονται έργα του Μετρό ή του Τραμ και τα συνοδά έργα αυτών (π.χ. γραφεία) με την προϋπόθεση ότι θα αποκατασταθεί πλήρως από τον υπεύθυνο του έργου ή την αναθέτουσα αρχή, μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής και στο σύνολο της έκτασης

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

επέμβασης η λειτουργία του πάρκου, του άλσους ή του χώρου πρασίνου ως φυσικού συστήματος εντός του αστικού ιστού.

2. ι. Η παραχώρηση της χρήσεως πάρκου ή άλσους επιτρέπεται μόνο σε ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της αρμόδιας περιφερειακής δασικής υπηρεσίας, υπό τον όρο της μη μεταβολής του προορισμού ή της χρήσης της παραχωρούμενης έκτασης.

Επιτρέπονται έργα ή δραστηριότητες που είναι απολύτως αναγκαία για την λειτουργία του πάρκου ή άλσους.

ιι. Οι παραχωρησιούχοι υποχρεούνται με ευθύνη και δαπάνες τους να συντηρούν και να βελτιώνουν τη βλάστηση, να διαχειρίζονται και να φυλάσσουν τις εκτάσεις που τους εκχωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Οι εκτάσεις αυτές διατηρούν στο ακέραιο πάντοτε το δασικό τους χαρακτήρα.

ιιι. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της παραχώρησης, η τελευταία ανακαλείται.

3. Επιτρεπόμενες χρήσεις στις εκτάσεις του περιαστικού πρασίνου είναι αυτές της ήπιας αναψυχής και των κοινωφελών λειτουργιών. Οι τελευταίες εγκρίνονται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου.

και σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4:

«...Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται και τα εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών πάρκα και άλση, Στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου.»

β) Τα προτεινόμενα έργα, εργασίες και δραστηριότητες, διαδικασία υλοποίησης και τις αρμοδιότητες έγκρισης των εν λόγω μελετών καθορίζονται ως εξής:

1. Προδιαγραφές Σύνταξης των Μελετών Διαχείρισης Πάρκων και Αλσών (Αριθμ. 133384 / 6587 ΦΕΚ Β΄ 2828 / 23-12-2015) Άρθρο 1: «...Οι διαχειριστικές μελέτες πάρκων και αλσών, αποτελούν ένα σχέδιο διαχείρισης των χώρων αυτών με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα, στο οποίο καθορίζονται δυνάμενα έργα, εργασίες και δραστηριότητες (master plan), τα οποία εγκρίνονται κατά την ειδική κατά το έργο μελέτη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 5

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

του νόμου 998/1979 ως ισχύει.»

2. Ν.998 / 1979 Άρθρο 5: «2. **Η εκτέλεση κάθε είδους έργων στα πάρκα και άλση ενεργείται μετά από σχετική μελέτη, που εγκρίνεται απ' την αρμόδια δασική αρχή και με την εποπτεία της.**

Της έγκρισης αυτής προηγείται θετική γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, όπου αυτή απαιτείται για λόγους προστασίας αρχαιοτήτων."

3. Η άσκησης των αρμοδιοτήτων άλλων δημοσίων υπηρεσιών ή υπηρεσιών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των δραστηριοτήτων δημοσίων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων δεν δύναται να ενεργείται κατά τρόπον θίγονται τα, υπό την διαχείρισιν ή την επίβλεψιν του Υπουργείου Γεωργίας, ευρισκόμενα δάση και τας δασικές εκτάσεις πέραν των, δια των διατάξεων του παρόντος νόμου ή των αποφάσεων της δασικής υπηρεσίας ή του Υπουργού Γεωργίας, τιθεμένων ορίων.»

γ) Ο Ν.998/1979 στον οποίο σύμφωνα με το άρθρο 3, υπάγονται τα Πάρκα-Άλση μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος όπως αποτυπώνεται στα άρθρα 1 και 2 του νόμου:

Άρθρο 1 «Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο καθορισμός των συγκεκριμένων μέτρων προστασίας για τη διατήρηση, ανάπτυξη και βελτίωση των δασών, των δασικών εκτάσεων σύμφωνα με την αρχή της αειφορίας και σε συνάρτηση με το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που διέπει την ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση αυτών, όπως και ο προσδιορισμός κατά περίπτωση των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι προστατευτέες εκτάσεις μπορεί στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης να μεταβάλουν την κατά προορισμό χρήση τους ή να εξυπηρετούν και άλλες χρήσεις, για λόγους επιβαλλόμενους από το δημόσιο συμφέρον.»

Άρθρο 2 «1. Οι εκτάσεις του άρθρου 3 του παρόντος, που διέπονται από τις προστατευτικές διατάξεις αυτού, συνιστούν εθνικό κεφάλαιο, που η προστασία του αποτελεί υποχρέωση των κρατικών οργάνων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και συγχρόνως υποχρέωση και δικαίωμα των πολιτών...»

Γενικά, το νομικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε για τα πάρκα και τα άλση (αστικό πράσινο) είναι ιδιαίτερα αυστηρό. Τα αντιμετωπίζει ως χώρους εν ανεπαρκεία, που έχουν σε κάθε περίπτωση κοινόχρηστο χαρακτήρα και ουσιαστικά επιτρέπονται μόνο υποδομές, έργα και διαμορφώσεις που εξυπηρετούν την ανάπτυξη ή προστασία της βλάστησης (π.χ. αρδευτικά ή πυροσβεστικά συστήματα) και τη λειτουργία της αναψυχής (κηποτεχνικές διαμορφώσεις, ρυθμίσεις της κυκλοφορίας, στοιχειώδεις εξυπηρετήσεις).

Το καθεστώς αυτό δε φαίνεται να έχει κατανοηθεί και εμπεδωθεί, ακόμα και από αρμόδιους ή εμπλεκόμενους φορείς. Γι' αυτό υπάρχει μια τάση να κατασκευάζονται έργα και να χωροθετούνται χρήσεις

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΝΕΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

μη συμβατές με τον προορισμό του ανεπαρκούς αστικού πρασίνου, που το περιορίζουν σε έκταση και αναιρούν τη λειτουργία του.